

Rēzeknes pilsētas loma reģiona sociālo pakalpojumu sistēmas attīstībā

Publiskā diskusija

“Sociālo pakalpojumu attīstības programma Latgales vajadzībām”

Latgales plānošanas reģions, Daugavpils, 28.06.2010.

Jeļena Laškova

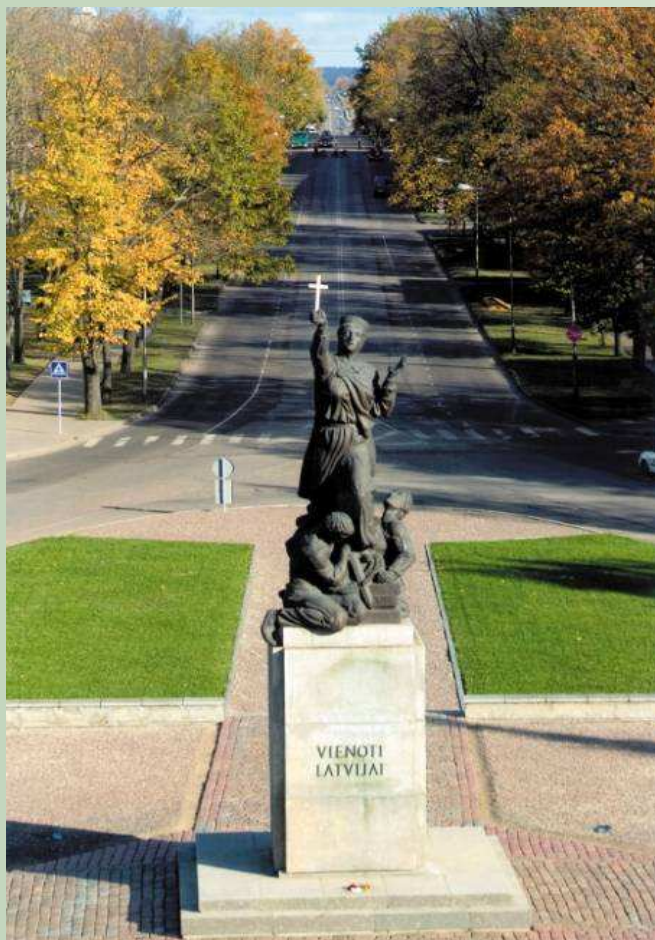
Rēzeknes pilsētas domes Sociālās aprūpes pārvaldes vadītāja

Rēzekne -

republikas nozīmes pilsēta un vienlaicīgi Rēzeknes administratīvā rajona centrs. Tā atrodas Latvijas austrumos – Latgales centrā, divu starptautisku transporta maģistrāļu Sanktpēterburga-Varšava un Rīga-Maskava krustojumā. Rēzeknes izdevīgais ģeogrāfiskais novietojums un funkcionalitāte nosaka pilsētas reģionālo un valstisko nozīmi.

Rēzeknes pilsētā

ir 35 526 iedzīvotāji (CSP 01.01.2009. dati) Pilsētas platība ir 1748 ha, tajā skaitā apbūvētās zemes 1211 ha, zaļie apstādījumi un meži 214 ha, lauksaimnieciskās zemes 232 ha, ūdeņi 74 ha, citas zemes 17 ha un rūpnieciskā zona 250 ha.

Rēzeknes pilsētas pašvaldības budžets

- Budžeta (pamatbudžeta un speciālā budžeta) ieņēmumu kopējais apjoms 2010. gadā ir 27,3 milj. latu, kas ir par 6,2 milj. latu vairāk nekā 2009.gadā.
- Budžeta izdevumu kopējais apjoms 2010. gadam plānots 31,2 milj. latu apmērā jeb par 12,5 milj. latu vairāk nekā iepriekšējā gadā. Izdevumu finansēšanai plānots novirzīt 4,2 milj. latu no budžeta līdzekļu atlikuma gada sākumā, galvenokārt no Eiropas Savienības (ES) struktūrfondiem saņemto finansējumu.
- **Sociālais budžets 2010. gadam sastāda 2,2 milj. Latu jeb 9 % no kopējā pašvaldības budžeta.**

Sociālās aprūpes pārvaldes struktūra

Rēzeknes pilsētas dome

Kultūras, izglītības, sporta, veselības, sociālo un darba lietu komiteja

Sociālās aprūpes pārvalde

- Administrācija
- Pabalstu nodaļa
- Sociālo pakalpojumu nodaļa
- Atbalsta nodaļa

- Pensionāru sociālo pakalpojumu centrs
- Aprūpes mājās birojs
- Naktspatversme
- Bērnu patversme
- Dienas aprūpes centrs “Īpašais bērns”
- Ģimenes atbalsta centrs

- Invalīdu konsultatīvā padome

Sociālās aprūpes pārvaldes darbinieki

Pašvaldībā sociālajā jomā – Sociālās aprūpes pārvaldē un tās 6 struktūrvienībās nodarbināti 172 darbinieki, tajā skaitā:

- Sociālā darba administrētāji – 21,
- Sociālā darba speciālisti – 35,
- Aprūpētāji – 53,
- Medicīnas personāls – 10,
- Tehniskie darbinieki – 53.

Sociālās mērķa grupas

- Ģimenes ar bērniem (trūcīgās, daudz bērnu, vientuļie vecāki utml.),
- Bērni – invalīdi ar dažādiem funkcionāliem traucējumiem,
- Bāreņi un bez vecāku gādības palikušie bērni,
- Trūcīgās ģimenes vai atsevišķi dzīvojošās personas,
- Ilgstošie bezdarbnieki,
- Pieaugušie invalīdi ar dažādiem funkcionāliem traucējumiem,
- Pensijas vecuma personas (t.sk. vientuļie pensionāri),
- Personas, kuras atgriezušās no ieslodzījuma vietām,
- Bezpajumtnieki u.c.

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums

- 3.p. (2) “Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanas kārtību nosaka Ministru kabinets un pašvaldību domes”.
- 3.p. (3) “Kārtību, kādā saņemami pašvaldību sniegtie sociālie pakalpojumi, nosaka pašvaldību saistošajos noteikumos”.
- 4.p. (2) “Sociālos pakalpojumus nodrošina klienta dzīvesvietā vai iespējami tuvu tai, un tikai tad, ja šāds pakalpojumu apjoms nav pietiekams, tiek nodrošināta sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija ilgstošas aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā.
- 9.p. (4) “Pašvaldības, kuras nav izveidojušas nepieciešamos sociālo pakalpojumu sniedzējus, slēdz līgumus ar citiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem savā teritorijā vai ar citām pašvaldībām par minēto sociālo pakalpojumu sniegšanu un samaksu. Šie sociālie pakalpojumi pilnībā vai daļēji tiek finansēti no pašvaldības budžeta”.

**Rēzeknes pilsētas
pašvaldības sociālie
pakalpojumi pilsētas
iedzīvotājiem un citu
pašvaldību iedzīvotājiem**

Sociālo pakalpojumu veidi

- ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā pieaugušām personām;
- sociālie pakalpojumi personām pensijas vecumā un personām ar invaliditāti;
- sociālās rehabilitācijas pakalpojumi pieaugušām personām ar funkcionāliem traucējumiem;
- aprūpe mājās;
- ilgstoša un īslaicīga sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā bērniem;
- īslaicīga sociālā aprūpe krīzes situācijā nonākušām ģimenēm ar bērniem;

Sociālo pakalpojumu veidi

- Īslaicīga sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija bērniem ar īpašām vajadzībām;
- PORTAGE apmācību sistēmas pakalpojums bērniem ar īpašām vajadzībām;
- sociālā darbinieka pakalpojumi;
- psihologa pakalpojumi;
- sociālie pakalpojumi personām bez noteiktas dzīvesvietas.

Pašvaldība nodrošina personas vajadzību novērtēšanu un pieņem lēmumu par valsts finansētā sociālā pakalpojuma nepieciešamību

- sociālā rehabilitācija personām ar funkcionāliem traucējumiem darbspējīgā vecumā;
- sociālā rehabilitācija politiski represētām personām;
- sociālā rehabilitācija Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas un Černobiļas atomelektrostacijas avārijas rezultātā cietušajiem dalībniekiem;
- sociālā rehabilitācija no psihoaktīvām vielām atkarīgiem bērniem;
- sociālā rehabilitācija no psihoaktīvām vielām atkarīgām pilngadīgām personām;
- sociālā rehabilitācija bērnam, kurš cietis no prettiesiskām darbībām;
- sociālā aprūpe ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem;
- sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija personām ar garīga rakstura traucējumiem.

Pensionāru sociālo pakalpojumu centrs

- **Nodrošina ilgstošas sociālās aprūpes, sociālā darba un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, mājokli un diennakts aprūpi personām (pensijas vecuma personām, pieaugušām personām ar I un II grupas invaliditāti), kuras vecuma vai veselības stāvokļa dēļ nespēj sevi aprūpēt un kuru dzīvesvieta deklarēta Rēzeknes pilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā (klientiem ar izmitināšanu).**
- **Pašlaik centrā dzīvo 168 personas, tajā skaitā, 28 pirmās un otrās grupas invalīdi.**
- **Uzturmaksa 2010. gadā citām pašvaldībām – 121.17 Ls par pilnu mēnesi vienai personai.**

Pensionāru sociālo pakalpojumu centrs (dienas centrs)

- **Dienas laikā - sociālā darba un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, brīvā laika pavadīšanas iespējas, fiziskās un intelektuālās attīstības veicināšanu, pašaprūpes iemaņu apguvi un izmantošanu pensijas vecuma personām un pieaugušām personām ar fiziska vai garīga rakstura traucējumiem (klientiem bez izmitināšanas).**
- **Pašlaik dienas centru apmeklē vidēji 4200 pensijas vecuma personas gadā un 14 personas ar garīga rakstura traucējumiem.**

Aprūpes mājās birojs

- **Aprūpes mājās pakalpojumus dienas laikā pensijas vecuma personām un personām, kurām noteikta I un II invaliditātes grupa un kurām vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ ir grūtības veikt ikdienas darbus pamatvajadzību apmierināšanai un veikt savu personisko aprūpi.**
- **Pakalpojumam ir četri aprūpes līmeņi:**
 - 1. - 2 reizes nedēļā līdz 16 stundām mēnesī – 2 Ls**
 - 2. - 2 reizes nedēļā līdz 24 stundām mēnesī – 4 Ls**
 - 3. - 2 reizes nedēļā līdz 32 stundām mēnesī – 5 Ls, pakalpojums ar teritorijas uzkopšanu – 7 Ls;**
 - 4. - 5 reizes nedēļā līdz 48 stundām mēnesī–12 Ls.**
- **Pašlaik tiek nodrošināta aprūpe mājās 158 personām, tajā skaitā 40 pirmās un otrās grupas invalīdiem.**

Dienas aprūpes centrs “Īpašais bērns”

Sniedz sociālās aprūpes pakalpojumus personām ar īpašām vajadzībām no 3 līdz 18 gadu vecumam. Personas, kuras vecākas par 18 gadiem, var apmeklēt Centru līdz pamatizglītības iegūšanai.

Dienas laikā nodrošina:

- **apmācību un sociālos pakalpojumus, kas ietver sevī fiziskās un intelektuālās attīstības veicināšanu;**
- **izglītības un iemaņu apguvi, atbilstoši klientu spējām un sniedz iespēju iegūt viņuu veselības stāvoklim un attīstības līmenim atbilstošu izglītību;**
- **sniedz sociālos pakalpojumus klientu praktisko dzīves iemaņu veidošanai vecumā no dzimšanas līdz 5 gadiem mājas apstākļos (bērniem, kuri neapmeklē bērnudārzus, dienas centrus vai citas mācību iestādes) pēc specializētās PORTAGE apmācību sistēmas.**

Uzturmaksa 2010. gadā citām pašvaldībām – 105,48 Ls par pilnu mēnesi vienai personai.

Bērnu patversme

Diennakts režīmā nodrošina bērniem un ģimenēm:

- **ilgstošu sociālo aprūpi, vispusīgu attīstību, audzināšanu, sociālo rehabilitāciju, medicīnisko palīdzību un sociālā darba speciālistu, psihologa pakalpojumus, iespēju bērna un ģimenes atkalapvienošanai vai jaunas ģimenes iegūšanai bērniem-bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem (tajā skaitā bērniem ar īpašām vajadzībām) vecumā no 2 līdz 18 gadiem (atsevišķos gadījumos līdz vispārējās izglītības vai profesionālās izglītības iegūšanai pēc pilngadību sasniegušas personas iesnieguma izskatīšanas) un nepilngadīgām jaunām māmiņām, kuras palikušas bez vecāku gādības.**

Vietu skaits Bērnu patversmē – 42;

Bērnu patversme

- Nodrošina īslaicīgus sociālos pakalpojumus bērniem, kuri ievietoti sociālo apstākļu dēļ, Klientiem, kuri uzņemti, pamatojoties uz Valsts policijas vai pašvaldības policijas iesniegumu, vai arī paši griezušies pēc palīdzības.
- Nodrošina īslaicīgus sociālos pakalpojumus krīzes situācijā nonākušām ģimenēm ar bērniem

Vietu skaits Bērnu patversmes krīzes istabiņās – 9.

Uzturmaksa 2010. gadā citām pašvaldībām par Bērnu patversmes pakalpojumiem – 248,54 Ls par pilnu mēnesi vienai personai.

Sociālā darba speciālistu izstrādātās programmas

- **Personiskās naudas izmantošanas apmācība klientiem no 7 – 18 gadu vecuma**
- **Vecāku prasmes un zināšanas bērnu audzināšanā**
- **Motivācijas veidošana pārmaiņu veikšanai**
- **Vecāku un bērnu savstarpējās attiecības**

Ģimenes atbalsta centrs

- **Sociālā darba un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi dažādām mērķa grupām, tajā skaitā, personām ar funkcionāliem traucējumiem;**
- **Psihologa pakalpojumi;**
- **Sociālais darbs krīzes un riska situācijās;**
- **Pašpalīdzības un atbalsta grupas dažādām mērķa grupām;**
- **Sociālās rehabilitācijas programmu ieviešana dažādām sociālā riska grupām;**
- **Preventīvie pasākumi – semināri ģimenes atbalstam, lekcijas, Vecāku skola, Topošo māmiņu skola.**

Psihologa maksas individuālā konsultācija (50 min.) citu pašvaldību klientiem - vienai personai 4.00 Ls.

Sociālā darba speciālistu izstrādātās programmas

- **Psihosociālā atbalsta sniegšana bērnu ar īpašām vajadzībām vecākiem**
- **Art – terapijas (Latvijā – mākslas terapija) darbnīcu eksperimentālā programma**
- **Dzīves un sociālo prasmju attīstīšana cilvēkiem ar speciālajām vajadzībām**
- **Psihosociālā atbalsta sniegšana motivācijas paaugstināšanai cilvēkiem ar kustību traucējumiem**
- **Bezdarbnieku pašsajūtas korekcijas un darba meklēšanas motivācijas stiprināšanas programma**
- **Korekcijas un attīstības programma jauniešiem ar zemām pamatprasmēm**
- **Es un manas vērtības (nepilngadīgajiem likumpārkāpējiem)**
- **Es labs sākums (nepilngadīgajiem likumpārkāpējiem)**

Naktspatversme

Nodrošina:

- naktsmītnes pakalpojumus pieaugušām personām bez noteiktas dzīvesvietas vai krīzes situācijā nonākušām personām, kuru iepriekšējā deklarētā dzīvesvieta ir bijusi Rēzeknes pilsētas pašvaldībā. Vietu skaits – 30.
- ēdināšanas pakalpojumus bez ienākumu izvērtēšanas krīzes situācijā saskaņā ar Pārvaldes rīkojumiem (35 personām);
- ēdināšanas pakalpojumus sociālo akciju laikā.

Uzturmaksa 2010. gadā citām pašvaldībām – 178,40 Ls par pilnu mēnesi vienai personai.

Sadarbība sociālo pakalpojumu jomā

2010. gadā uzsākta sadarbība ar VSIA “Latgales novada rehabilitācijas centru “Rāzna”” – medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumu apmaksā Rēzeknes pilsētas iedzīvotājiem:

- personām ar funkcionāliem traucējumiem, ar pietiekamu pašaprūpes līmeni pensijas vecumā, kuru ienākumi mēnesī nepārsniedz 160. Ls;
- personām darbspējīgā vecumā, ar pietiekamu pašaprūpes līmeni, kuru ienākumi uz katru ģimenes locekli pēdējo triju mēnešu laikā ir no 90 Ls līdz 150. Ls mēnesī;
- Lielā Tēvijas kara veterāniem un dalībniekiem.

Sadarbība sociālo pakalpojumu jomā

2010. gadā piešķirta pašvaldības dotācija 20 tūkst. latu Nacionālā rehabilitācijas centra “Vaivari” darbības nodrošināšanai Rēzeknē:

- telpu nomas apmaksas;
- ergoterapeita pakalpojumu nodrošināšana pilsētas iedzīvotājiem;
- tehnisko palīglīdzekļu izsniegšana un remonts;
- eksperta – ergoterapeita pakalpojumi vides pielāgošanas jomā.

**Sadarbība
ar nevalstiskajām
organizācijām sociālo
pakalpojumu jomā**

Nevalstiskajām organizācijām piešķirtie naudas līdzekļi atbalstam sociālo pakalpojumu jomā

Nr.	Nosaukumi	2007	2008	2009	2010
1.	Latvijas Neredzīgo biedrības Rēzeknes teritoriālā organizācija	1384	1290	-	200
2.	Latvijas Nedzirdīgo Savienības Rēzeknes reģionālā biedrība	820	3200	350	400
3.	Latvijas multiplās sklerozes asociācijas Rēzeknes nodaļa	900	1000	-	-
4.	Rēzeknes invalīdu biedrība	570	2094	257	400
5.	Rēzeknes pilsētas politiski represēto klubs	500	570	200	450
6.	Rēzeknes pilsētas un rajona pensionāru biedrība	810	940	100	150
7.	Latvijas Sarkanā Krusta Rēzeknes komiteja	0	5869	-	580
8.	Žēlsirdības un labdarības biedrība „Dzīves cerība”	790	790	209	-

Nevalstiskajām organizācijām piešķirtie naudas līdzekļi atbalstam sociālo pakalpojumu jomā

Nr.	Nosaukumi	2007	2008	2009	2010
9.	Sabiedriskā organizācija "Daugavas vanagi Latvijā"	500	730	-	250
10.	Invalīdu un viņu draugu apvienība "IMPULSS"	600	700	216	500
11.	Rēzeknes Latgaliešu kultūras biedrība	280	300	-	200
12.	Rēzeknes diabēta biedrība	200	200	50	200
13.	Biedrība "Rēzeknes PRO LAKCA"	750	900	402	550
14.	Latgales reģionālā pensionāru apvienība	0	150	-	-
15.	Septītās dienas Adventistu draudze	-	-	497	250
	KOPĀ:	8104	18733	1804	4130

Sociālā akcija – Invalīdu mājokļu vides pielāgošana

- **Ierīkoti rokturi sanitārajās telpās, kāpņu telpās**
- **Veikts trotuāra seguma remonts un nobrauktuves ierīkošana,**
- **Durvju ailu paplašināšana,**
- **Pacēlāja iegāde un uzstādīšana jaunietei – invalīdei (ziedojumi un pašvaldības atbalsts),**
- **Invalīdu ratiņu novietnes ierīkošana kāpņu telpā**
- **Iegādātas tehniskās palīgierīces sanitārajām telpām u.c. vides pielāgošanas darbi.**

Izmaksas 2007. - 2009. gadā

- **2007. – 1583 Ls**
- **2008. – 4653 Ls**
- **2009. – 5000 Ls**
- **2010. – 4000 Ls**

Invalīdu lietu konsultatīvā padome

- Invalīdu lietu konsultatīvā padome izveidota 04.10.2004.
- Konsultatīvajai padomei ir padomdevēja tiesības, tās lēmumi ir rekomendējoši pašvaldības institūcijām, sabiedriskajām organizācijām, fiziskām personām.
- Padomes priekssēdētāja ir Sociālās aprūpes pārvaldes vadītāja Jeļena Laškova un padomes locekļi ir sabiedrisko un nevalstisko organizāciju vadītāji.

**Latgales plānošanas
reģiona sociālo
pakalpojumu attīstības
programmas 2010. –
2017. gadam novērtējums**

- **Esošās pieredzes apkopojums sociālo pakalpojumu jomā, uzlabojušies personīgie kontakti starp sociālajiem dienestiem, izvērtēta pieredze institūciju darbībā;**
- **Latgales reģiona sociālā darba speciālistu grupu darba rezultātu kopsavilkums (sociālo problēmu un mērķa grupu definēšana);**
- **Jaunās pašvaldības pilnveido un attīsta sociālos pakalpojumus, apvieno resursus – starpinstitucionāla sadarbība starp pašvaldībām un valsti;**

- **Papildus resursu piesaiste Latgales plānošanas reģionam (projekti, sadarbības līgumi), intelektuālā potenciāla izmantošana, piesaistot valsts un nevalstiskās institūcijas**
- **Koordinējošā funkcija (speciālisti, transports, apmācības, informēšana un citi pasākumi);**
- **Latgales plānošanas reģiona virzoša loma uzlabojot un pielāgojot vidi personām ar funkcionāliem traucējumiem;**

- **Reģionālo centru izveide Daugavpilī un Rēzeknē – kā inovatīva ideja sociālo pakalpojumu organizēšanā (izbraukumi uz novadiem, metodiskā un konsultatīvā atbalsta sniegšana;**
- **Sadarbība ar valsts sociālo pakalpojumu sniedzējiem pašvaldības iedzīvotāju labā (sociālās rehabilitācijas pakalpojumu organizēšana tuvu dzīvesvietai, Invalīdu likuma īstenošana.**
- **Daudzfunkcionālu pakalpojumu centru izveide lauku pašvaldībās;**
- **Likuma par brīvprātīgo darbu pieņemšana.**

Paldies

Latgales plānošanas reģiona
sociālo pakalpojumu attīstības
programmas 2010. – 2017. gadam
izstrādātājiem par sagatavoto
dokumentu!

*Vienmēr ir jāuzstāda augstus mērķus,
lai sasniegtu optimālus rezultātus!*